FOR Freedom AND Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 99 — CLEVELAND 3, O., WEDNESDAY MORNING, MAY 20, 1953 — LETO LIII — VOL. LIII

IZJAVE NOVINARJA WM. OATISA

Izjavil je, da ima Češkoslovaška svoje zakone, pod katerimi smatra za zločin marsikaj, kar pri nas ni zločin.

NEW YORK. — V ponedeljek se je vrnil z letalom v Združene države Wm. Oatis, ameriški časnikar, ki je bil 25 mesecev v ječi v Pragi, kamor je bil obsojen za deset let pod obtožbo, da je dajal ekonomske, politične in vojaške informacije neki tuji vladi (po vsej priliki ameriški).

Vprašan na letališču, če je v kakršni koli lastnosti služil ameriški vladi, ko je bil v inozemstvu, je Oatis odgovoril: "To je take vrste vprašanje, na katero ne morem odgovoriti." Voljno pa je priznal, da je v svojem svojstvu kot časnikar zbiral ekonomske, politične in vojaške informacije ter dejal, da takšna aktivnost ne bi bila smatrana za zločin v Združenih državah.

"Kar je zločin pod češkoslovaškimi zakoni, ni zločin tukaj", je pojasnil.

Pod češkimi zakoni se lahko vsakega ameriškega poročevalca smatra za krivega špionaže", je rekel.

Dejal je tudi, da imajo Čehi učinkovita sredstva za izsiliti priznanje, toda je dostavil, da v kolikor je mogel on ugotoviti, se pri njem niso posluževali za dosego tega nikakih omamil ali drog.

"Dali so mi približno 10 injekcij, rekoč, da vsebujejo solucijo sladkorja in vitaminov, da pridobim na življenjski moči, — in prepričan sem, da je bilo res tako kakor so rekli. Po teh injekcijah nisem čutil nobenih slabih posledic".

Med ostalimi, ki so pričakovali Oatisa na letališču v New Yorku, je bila tudi njegova lepa, 29 let stara žena, s katero je bil poročen komaj tri mesece, ko je odšel na Češkoslovaško, kjer je tako slabo naletel.

VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE!

BUDIMPEŠTA. — Komunistična Madžarska je izvolila nov parlament 298 članov. Bila je ena sama volilna lista, katere kandidatje so bili izvoljeni soglasno, čeprav je bilo dovoljeno voliti tudi druge ljudi. — Toda nihče se ni poslužil te velike državljanske svoboščine. . . Le zakaj ne?

16 teroristov ubitih v Afriki

NAIROBI, Kenya. — V spopadih med vojaštvom in teroristi Mau Mau organizacije je bilo ubitih najmanj 16 teroristov.

Letalski častnik povozil pešca

WARREN, O. — Neki 36 let stari kapetan ameriške zračne sile je tukaj do smrti povozil 62-letnega Charlesa Pittsa.

Vremenski prerok pravi:

Danes in ponoči deloma oblačno in toplo.

Ojačeno bojevanje v zraku in na terenu v Severni Koreji

Napadi rdečh letalcev kakor tudi pehote so se končali s poraznimi posledicami za napadalce.

SEOUL, Koreja.—Dne 19. maja je nad 1,700 kitajskih komunistov napadlo južnokorejske zunanje postojanke na centralni in vzhodni fronti, pa so bili napadalci vrženi nazaj z izgubami, ki so znašale okoli 400 mož.

V severnozapadni Koreji so napadli komunistični letalci iz svojega zavetišča v Mandžuriji z jet letali ameriške letalce, toda posledice teh napadov so bile porazne za komun. letalce. — Komunisti so utrpeli pri teh napadih sledeče izgube: 30 njihovih letal je bilo uničenih, dve verjetno uničeni, 16 pa poškodovanih.

Churchill poziva levičarje, naj ne izzivajo Zdr. držav

Neumestne kritike Zdr. držav, ki nosijo 19 dvajsetin vseh žrtev v krvi in denarju. —

LONDON. — Premier Churchill je v ponedeljek apeliral v nižji zbornici na levičarske kritike, naj nehajo besedičiti v javnosti o tem, kako vodijo Amerikanci mirovna pogajanja v Koreji.

Povedal je, da je on še vedno mnenja, da Združene države nadaljujejo s pogajanji v Panmunjomu v imenu Zdr. narodov, in da Vel. Britanija ter Amerika neprestano izmenjujeta svoje mnenje potom običajnih diplomatskih poti.

Odgovarjajoč na pritožbe nekaterih delavskih poslancev, da bo za Veliko Britanijo teže podpirati vojna prizadevanja v Koreji po zadnji odklonitvi komunističnih mirovnih predlogov, je Churchill dejal: "Ponovil bom to, kar sem rekel že večkrat prej, da imajo Zdr. države mandat Zdr. narodov in da nosijo one devetnajst dvajsetin vseh bremen in žrtev v krvi in denarju".

Zdr. države imajo veliko zalogo atomskih bomb

Tako je izjavil na televiziji kongresnik Hinshaw, član skupnega kongresnega odbora za atomsko energijo.

WASHINGTON. — Kongresnik Carl Hinshaw, republikanec iz Kalifornije, je dejal, da imajo Zdr. države tako veliko zalogo atomskih bomb, "ki je mnogo večja kot bi bila potrebna, da se učinkovito postavimo po robu vsakemu napadu."

Hinshaw, ki je član skupnega kongresnega odbora za atomsko energijo, je rekel, da govori lahko z avtoriteto ter pripomnil, da imamo toliko atomskih bomb, da ž njimi lahko aktivno posežemo v vsako morebitno vojno.

Gongresnik je govoril v nedeljo na radijskem in televizijskem programu "Meet Your Congress". Ž njim vred so nastopili na programu tudi senator Stennis in kongresnika McCormack in Judd.

"Novi Beograd" - spomenik Titovih izjalovitev

V Argentini so zarote in bombni atentati na dnevnem redu. – Odkritje zopet nove zarote

V deželah, ki jim vladajo samodržci, ne more biti zadovoljstva in miru. — Kolovodje zarotnikov so baje prišli iz Urugvaja. — Gonja za namišljenimi in dejanskimi zarotniki je v polnem teku.

BUENOS AIRES, Argentina. — Argentinske oblasti so sporočile, da so odkrile široko razpredeno zanoto za bombardiranje predsednikovega urada in za požig državnega kapitlja ter drugih vladnih poslopij. Policija pravi, da je med zarotniki tudi skupina argentinskih političnih izgnancev, ki so se pritihotapili nazaj v Argentino iz Urugvaja preko reke Plato, ki razmejuje obe državi.

Oblasti sporočajo, da policija še vedno išče voditelja te skupine, nekega člana soc. stranke, ki je vtihotapil v Argentino večje število vžigalnih bomb za izvedbo fantastičnih požigov.

Varnostni krog okoli delte je tako sklenjen, da voditelju ne bo mogoče zapustiti dežele.

Napad na predsednikov urad je bil baje zasnovan za preteklo sredo, ko se je imela tam vršiti seja kabineta s predsednikom Peronom na čelu.

V Argentini je bilo v zadnjem času 14 bombnih atentatov, pri katerih je bilo ubitih šest oseb. Oblasti pravijo, da je policija našla načrte zarotnikov na domu moža, ki se piše Miguel Angel De La Serna.

Oblasti dalje pravijo, da so zarotniki nameravali požgati kapitelj, ministrstvo dela, oficirski klub ter poslopje mogočne Generalne delavske konfederacije, — kjer leži začasno Eva Peron, umrla žena predsednika in diktatorja Perona, dokler ji ne zgrade posebnega mavzoleja v Buenos Airesu.

Varnostne oblasti dalje pravijo, da so nameravali zarotniki pobegniti v treh avtomobilih do nekega kraja na delti, kjer bi jih čakalo letalo, ki bi jih poneslo v Urugvaj.

Vlada je postavila močne vojaške straže okoli poštnih uradov, železniških postaj in okoli vseh ostalih javnih poslopij.

Te varnostne mere so se že izplačale, ker je policija v soboto odkrila v veži poslopja, kjer je stanovanje bivšega predsednika Edelmiro Farrella, eksplozive s prižgano užigalno vrvico, ki jo je policija v zadnjem trenutku izpulila iz eksploziv.

Monnet bo prinesel bodrilno poročilo o Zdr. državah Evrope

Evropa se mora združiti, ne oziraje se na to, ali je sovjetska mirovna ofenziva iskrena ali ne.

LUKSEMBURG. — Jean Monnet iz Francije, glavni eksekut. uradnik Schumanovega načrta šestih držav, je dejal, da bo prinesel predsedniku Eisenhowerju ugodno in bodrilno poročilo o izgledih za Združene države Evrope, ko bo prispel prihodnji mesec v Washington.

Dejal je, da se mora uresničiti načrte za povezavo svobodnih narodov Evrope v združeni federaciji, ne oziraje se na to, ali je sedanja sovjetska mirovna ofenziva iskrena ali ne, kajti Evropa potrebuje edinosti.

Monnet, ki je predsednik eksekutivne veje Evropske skupnosti za premog in jeklo, je bil povabljen v Washington na konferenco s predsednikom Eisenhowerjem, državnim tajnikom Dullesom in drugimi vodilnimi državniki.

Ali je mati odgovorna za smrt treh otrok?

ALMA, Mich. — Tukaj so pridržali za zaslišanje 25-letno Mrs. Leilo Rouse v zvezi z ognjem na njenem domu, v katerem so zgorele njeje tri male hčerke.

Zdravniki so izvršili obdukcijo trupelc 5-letne Kaylee, 3-letne Patricije in 2-letne Lewanne.

Policija je ugotovila, da je bila spalnica hiše prepojena s kurivnim oljem.

SEOUL, Koreja. — Capt. Joseph McConnell, najboljši ameriški letalec, ki je sestrelil 16 komunističnih jetov, je bil postavljen izven aktivne službe.

Prisotnost kongresnikov pri atomski eksploziji

LAS VEGAS, 19. maja. Tukaj so danes detonirali nadaljno atomsko bombo, s čemer je bila izvršena tukaj že deveta detonacija.

Odsvit eksplozije je bil viden v Las Vegas in je bil eden najbriljantnejših. Razsvetljeno je bilo v najpestrejših barvah in nijansah celotno nebo.

Detonaciji je prisostvovalo tudi 37 zveznih kongresnikov.

Preds. Eisenhower priporoča takojšnjo pomoč Španiji

Predsednik pravi, da se moramo s Španijo sporazumeti za pravico do oporišč.

WASHINGTON. — Eisenhowerjeva administracija je sklenila zvišati pomoč Španiji, če jo bo kongres odobril. Ta korak naj bi pospešil podpis sporazuma, na čigar podlagi bi smeli Amerikanci v slučaju potrebe uporabljevati španska letalska in pomorska oporišča.

V predsednikovem predlogu oz. programu, v katerem priporoča izdanje $5,800,000,000 za pomoč inozemstvu, je tudi postavka za pomoč Španiji.

Vsota te pomoči ni bila objavljena. Toda vladni uradniki so dali razumeti, da bi znašala manj ko sto milijonov.

Dalje želi administracija kongresno avtoriteto, da izda za pomoč Španiji po 1. juliju $125,000,000, katera vsota je bila že odglasovana in odobrena, toda nikoli uporabljena, ker se je zavlekla zadeva podpisa obrambnega sporazuma.

Bivši predsednik Truman je nasprotoval pomoči Španiji, toda kongres je vseeno to pomoč izglasoval.

FRED SPARKS, poročevalec NEA tiskovne agencije, ki se nahaja zdaj v Beogradu, je objavil v ponedeljek v clevelandskem "Pressu" in po vsej priliki tudi v drugih ameriških časopisih, značilno poročilo iz Beograda, ki bo dvakrat zanimivo zlasti za slavilce in občudovalce Titovih udarniških podvigov. Fred Sparks sporoča:

BEOGRAD. — Onkraj Donave, iz osrčja Titove prestolnice, se nahaja vrsta ogromnih nedograjenh in zapuščenih poslopij. Skozi njihova okna, ki so brez šip, pokukava sonce kakor slepe oči mrtvega človeka.

To bi moral biti "Novi Beograd — najvzornejši vladni center Balkana."

Če bi se se na ta žalosten spomenik izjalovitve postavilo napis, bi se moralo na njem brati: "TUKAJ SO KOMUNISTI DOKAZALI, DA KOMUNIZEM NI SPOSOBEN OBSTOJA".

Ko sem leta 1949 obiskal Titovo deželo (Titoland), so me ponosni vladni uradniki z vso naglico popeljali gledat sedež tega "Novega Beograda". Z visokega odra se mopazoval "prostovoljne" nezrele fantiče, oblečene v *absolutne cunje,* kako so mešali cement in vlačili skupaj opeko, prepevaje o petletnem "planu" velikega brata Tita.

Oni dan sem spet videl "Novi Beograd". Na prostoru, ki je bil določen *za trato na pročelju veličastnega Titovega parlamenta, so se pasle ovce,* in neki fantič je skrivaj odnašal opeko, ki se je bila odluščila od malte.

Zafrčkani milijoni

Tako so bili zafrčkani milijoni v denarju in energiji, da se je ustreglo nečimurnosti diktatorja ob času, *ko so imeli vsi ljudje luknje v podplatih in ko se ni dobilo v prodajalnah niti britvic za britje niti glavnikov. . .*

Tito se mora gotovo vsak pot v mučni zadregi prihuljiti, kadar koli se pelje mimo "Novega Beograda" na svojo krasno kmetijo (gentleman's farm), ki je "darilo" ljudstva.

Povedali so mi, da se "Novi Beograd" na peščenem rečnem bregu vdira v zemljo. Komunisti pravijo, da so "slabi originalni načrti" krivi, da so se razblinile v nič njihove sanje o elegantnih uradih in udobnih pisarnah.

To priznanje je eno izmed neštetih, ki jih morajo dajati skoraj od vsake faze Titove vlade, ki predstavlja najstarejšo komunistično državo izven Sovjetske zveze.

Jugoslovanski komunisti so se odpovedali kolektivnim kmetijam, določevanju cen, večini industrijskih programov in aktivnemu protikapitalizmu.

Z drugimi besedami: oni se sedaj odpovedujejo sami osnovi perfektnih komunističnih nebes, kjer je vse po planu: od zibeli do koncentracijskega taborišča.

Priznavanje izalovitev

Ko so se po vojni polastili oblasti, so komunisti uničili revno, pa vendar aktivno in obratujočo kapitalistično družbo.. — *Zdaj, po dolgih sedmih letih pa priznavajo, da jim ni uspelo dvigniti življenjskega standarda. — Obtičali so, kjer so bili, dočim je vsa zapadna Evropa okrevala.*

Ta "ura izpovedi" je na vsak način najbolj presenetljiv okret v zgodovini komunizma, odkar je Tito odtrgal svojo UJETO DEŽELO od Sovjetskega Imperija.

Zdaj je še prezgodaj napovedovati, kakšne vrste dežela bo Jugoslavija.

Najbolj priljubljeni trik komunistične linije, ki zdaj šarijo ž njim jugoslovanski komunisti, se glasi: "Mi hočemo kapitalizem brez kapitalistov".

Gibajoč se v tej smeri, vladni mimeografski stroji bruhajo sedaj iz sebe rožnate direktive, s katerimi navajajo nove oblike kompeticije, prosto prodajo živil, davke samo na dobičke, zasebne inozemske investicije itd.

Zdaj je Stalin vsega kriv!

Silno potrebni izgovorov, zvračajo zdaj vse na Stalina in pravijo, da jih je on prisilil, da morajo posnemati Sovjetijo, ki ima 14-karatni komunizem.

Kako naj ta vlada pojasni, da je ob totalni izjalovitvi še vedno na oblasti?

Odgovor na to predstavlja politični policaj, ki škili v vsako sobo in ki je docela zatrl vse morebitne nasprotnike. One Jugoslovane, ki so svarili Tita pred napakami, katere zdaj priznava, so zaprli kot "reakcionarje" in le-ti še zdaj žive ob pomanjkljivih racijah za žičnimi ovirami koncentracijskih taborišč.

Eden izmed vzrokov za igračkanje z besedami o privatnem podjetništvu (ki ga imenujejo zdaj nove vrste komunizem), je, ker bi radi naredili dober vtis na Ameriko, ki jim pošilja dolarje.

Ob času tega pisanja izgleda, da se jugoslovanski komunizem levi (si "slači" kožo, ko kača, uredništvo). Nihče pa ne ve, v kaj je oblečen spodaj.

Gornje poročilo nepristranskega in nezainteresiranega ameriškega očividca resničnega položaja, je dokaj hud poper za "progresivno" in "prosvetno" bratovščino. Ne vemo, s kaknim tekom bodo použili naši "svobodoljubni in progresivni elementi" to začinjeno rihto, katere okus že davno pozna ves pameten in svobodoljuben svet, predvsem pa naši svojci doma, ki žive pod to vzorno vladavino, in oni naši rojaki, ki se vračajo z obiskov v domovini. . .

Opravičbe pastorjev Angležem radi izjav senatorja McCarthyja

Bostonski pastorji so poslali izraze obžalovanja angleškim voditeljem in ljudstvu.

BOSTON. — Dvanajst protestantskih pastorjev je poslalo izraze obžalovanja angleškemu delavskemu voditelju Attleeju, ministr. predsedniku Churchillu, angleški kraljici in angleškemu ljudstvu "zaradi besed in zle volje" senatorja McCarthya iz Wisconsina.

McCarthy je obdožil Attleeja, da je le-ta "razžalil" Združene države, ko je rekel, da nekateri elementi v Zdr. državah nočejo miru v Koreji in da je videl izjave nekaterih Amerikancev, v katerih je rečeno, da bi bila zaželjena splošna vojna proti Kitajski.

Italija dobila prvi zračni "tovorni vagon"

RIM. — Združene države so v ponedeljek izročile Italiji ogromno tovorno letalo, znano pod imenom "the flying boxcar". Letalo je za prenašanje tovorov kakor tudi vojaštva.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Deseta obletnica—
V petek ob 8:15 bo v cerkvi sv. Kristine v Euclidu sv. maša za pok. Mamie Samsa, roj. Gorše, v spomin 10. obletnice njene smrti.

Prva obletnica—
V ponedeljek 25. maja bo ob 8.15 v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave., sv. maša za pok. Mary Yerák v spomin 1. obletnice njene smrti.

Šesta obletnica—
V soboto ob 6.30 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Andrew Kotnik v spomin šeste obletnice njegove smrti.

Prva obletnica—
V četrtek ob 8.20 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pokojnega George Turek v spomin prve obletnice njegove smrti.

Punčka je—
Mr. in Mrs. Ludwig W. Vadnal na 1128 E. 66 St. sta dobila drugo punčko. S tem sta postala Mr. in Mrs. Vadnal, 12012 Corlett Ave., šestič, Mr. in Mrs. Mošnik, 1189 E. 74 St. pa četrtič stari oče in stara mati, Frances Mošnik iz West Parka pa prastara mati. Čestitamo!

Novi grobovi

Smrt novorojenčka

V St. Luke's bolnišnici je umrl osem dni stari sinček Mr. in Mrs. Joseph Arko, 6205 Edna Ave. Dekliško ime matere je bilo Jamnik. Pogreb bo iz Grdinovega zavoda na E. 62. St. Podrobnosti pozneje.

Dodatek—
O pokojnem Frank Pakiž se poroča da je bil doma iz Gornje Dobrave fara Trebnje.

Polet na mesec bo kmalu uresničen

DUESSELDOF, Nemčija. — Eden vodilnih nemških znanstvenikov je izjavil, da jet letalo brez pilota že zdaj lahko poleti na mesec ali luno.

Ta znanstvenik je dr. Meyer Cords ter je izjavil: "Zdaj preostane samo vprašanje denarja. Če izbruhne vojna, bo za to potrebni denar na roki, če ne, bo na razpolago pozneje."

Nato je izjavil, da Združene države že gradijo "postajo v vsemirju" (o čemer smo že ponovno poročali, ured.), onkraj zemeljske atmosfere.

"Pri delu te postaje je zaposlenih najmanj 1,000 ljudi", je rekel.

Postaja bo tisoč milj visoko nad zemljo.

Upanja komunistov se niso uresničila

LAHORE, Pakistan. — Adlai Stevensin je tukaj izjavil, da se upanja komunistov niso izpolnila, čeprav so zanetili boje v Malaji, Indokini, na Burmi in v Indoneziji.

NAJNOVEJŠE VESTI

NEW DELHI, Indija. — Semkaj je prispel z letalom iz Saudi Arabije John Foster Dulles, amer. državni tajnik. Danes se bo sestal s premierjem Nehrujem.

MANAOS, Brazilija. — Po deževju narasla velika reka Amazonska je povzročila povodenj, ki je prinesla s seboj iz džungel ogromne kače boe, ki žro živali in ljudi, in aligatorje. Reptile lovijo in streljajo iz motornih čolnov.

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave. HEnderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Menager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države $10.00 na leto; za pol leta $6.00; za četrt leta $4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav $12.00 na leto. Za pol leta $7.00, za 3 mesece $4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States $10.00 per year; $6.00 for 6 months; $4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States $12.00 per year; $7 for 6 months; $4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio. under the act of March 3rd, 1879.

83 No. 99 Wed., May 20, 1953

Svobodno Tržaško ozemlje spet v nevarnosti

Iz Trsta prihajajo poročila, da je obstoj Svobodnega Tržaškega ozemlja spet v nevarnosti. Tamkajšnji rojaki se obračajo na nas ameriške Slovence s prošnjo, naj jih podpremo v borbi za ohranitev neodvisne tržaške države in naj jim tako pomagamo ohraniti zdrav temelj za nadaljni narodni obstoj.

Mi smo o tem vprašanju že ponovno pisali. Obrazložili smo svojim bralcem narodnostne razmere v Trstu in na Svobodnem Tržaškem ozemlju. Ponovno smo poslali državnemu tajništvu, senatorjem in kongresnikom resolucije, v katerih smo razložili težnje slovenskega prebivalstva na Svobodnem Tržaškem ozemlju in podprli njihove upravičene zahteve, vendar se nam ob novi nevarnosti, ki grozi slovenstvu v Trstu, zdi potrebno ponovno poudariti upravičenost slovenskih zahtev.

Odkar je bilo Svobodno Tržaško ozemlje l. 1947 ustanovljeno so se zgodile nekatere spremembe, ki so položaj tamkajšnjih Slovencev hudo poslabšale.

V smislu mirovne pogodbe, ki je Svobodno Tržaško ozemlje ustvarila, imajo Slovenci in Hrvati enake pravice kot Italijani. Ta del mirovne pogodbe niso zavezniške oblasti, ki so odgovorne za upravo, nikdar izvedle. Dejansko imajo Italijani vso oblast v svojih rokah. To se je posebno lepo pokazalo ob priliki spora zaradi slovenskih napisov v občini Devin-Nabrežina. Ko je namreč slovenska občinska uprava postavila ob glavni cesti, ki vodi iz Italije v Trst, napise s slovenskimi krajevnimi imeni, so jih višja oblastva dala odstraniti. Vsi slovenski protesti niso zalegli nič. O slovenskem uradovanju ni niti govora. Slovenski zastopniki v tržaškem mestnem svetu morajo govoriti italijansko. Edino na področju šolstva so dosegli Slovenci nekaj uspehov. Dobili so svoje ljudske in srednje šole; manjka pa jim še vedno strokovnih.

Ko je bila Italija spomladi l. 1948 pred državnozborskimi volitvami, so Francozi, Angleži in Amerikanci izjavili, da bodo celotno Svobodno Tržaško ozemlje priključili Italiji, ker ni mogoče doseči sporazuma glede imenovanja guvernerja. S to izjavo so zavezniki podprli protikomunistični tabor pri volitvah. Tito je tedaj že zvesto poslušal Kremelj.

Sovjeti so se predlogu zahodnih zaveznikov uprli, prav tako je seveda protestirala Jugoslavija.

Ko je Kominforma vrgla Tita iz svoje srede in je bil ta prisiljen iskati pomoči in zaščite na Zahodu, se je mednarodni položaj Trsta spremenil. Če so hoteli zavezniki Titu pomagati in ga obdržati nad vodo, niso smeli izpolniti obljube, ki so jo dali Italijanom.

Ko so Italijani le vse bolj in bolj pritiskali, so zavezniki nekoliko popustili in v takozvanem londonskem sporazumu l. 1951 izročili Italijanom vso upravo v coni A, sami so ohranili le vrhovno nadzorstvo in skrb za zunanjo varnost. Tako je zona A Svob. Tržaškega ozemlja danes praktično že skoro popolnoma izenačena z italijanskimi pokrajinami, kot je zona B dejansko postala del Jugoslavije.

Italijani pa s sedanjim položajem niso zadovoljni. Na eni strani bi radi zasedli zono A tudi vojaško, na drugi pa dobili tudi zono B, če ne že vse, pa vsaj en del.

Italija je spet pred državnozborskimi volitvami, kot je bila pred petimi leti, in njena vlada spet pritiska na zaveznike, naj ji odstopijo Trst, da bo mogla pred volitvami pokazati na kak uspeh.

Razgovori o tem vprašanju se vrše že vso spomlad. Zavezniki so pritiskali tako na Beograd kot tudi na Rim, naj rešita vprašanje sama. O tem vprašanju so razpravljali tudi v Londonu, ko je bil Tito tam na obisku. Švicarska "Weltwoche" je namigavala, da so Angleži pritisnili na Tita, naj bi pristal na priključitev Trsta Italiji. Kakšen naj bi bil angleški predlog v podrobnostih, ni znano, kot tudi ni znano, v koliko je Tito nanj pristal.

Zanimivo pa je bilo pisanje londonskega časopisja o Trstu. Nekdo je prišel na misel, naj bi se Trst priključil Italiji, nekatera naselja v okolici naj bi pa pripadla Jugoslaviji. Prebivalstvo jugoslovanskega rodu, ki bi še ostalo v mejah Italije, naj bi se izselilo v Jugoslavijo ali pa se odpovedalo svojim narodnostnim pravicam, podobno naj bi se zgodilo z Italijani, ki bi ostali v mejah Jugoslavije. Da Slovenci na Tržaškem tako rešitev odklanjajo, ni treba posebej poudarjati.

Tržaški Slovenci stoje na stališču, da naj ostane Svobodno Tržaško ozemlje samostojna država pod varstvom Združenih narodov, kot je določeno v mirovni pogodbi. S tako rešitvijo, se zdi, bi bila zadovoljna tudi Beograd in Ljubljana, čeprav ta v nekoliko manjši meri. Moremo torej reči, da so Slovenci doma in oni v Trstu vsaj v glavnem soglasni v pogledu Trsta, ni torej posebnega razloga, da bi bila naša mnenja v zamejstvu deljena.

Kranjsko slovenska katoliška jednota je že pred skoro dvema mesecema poslala predsedniku Eisenhowerju, državnemu tajniku F. Dullesu in senatnemu ter kongresnemu odboru posebno resolucijo o Trstu, v kateri se je zavzela za ohranitev neodvisnosti Svob. Tržaškega ozemlja. Bilo bi prav in iz narodnega stališča potrebno, da bi podobne resolucije poslala tudi druga slovenska bratska društva in posamezniki. Rojaki na Tržaškem nam bodo za pomoč v tej uri stiske hvaležni, mi bomo pa imeli zavest, da smo izpolnili svojo narodno dolžnost.

Tudi če ne bi hotel, bi danes moral pisati o zadnjem pomembnem dogodku v fari, to je o proslavi dvajsetletnce Društva krščanskih mater preteklo nedeljo, dne 3. maja. Toda, če sem kako poročilo pisal z veseljem, potem gotovo pišem današnje. Kar same od sebe se mi vsiljujejo besede.

Proslava dvajset letnice je bila združena z otvoritvijo naše nove farne dvorane. Clevelandska slovenščina bi tako slavnost imenovala "Odprtija." Jaz se s to besedo še vedno ne morem sprijazniti. Ob njej se mi vsiljujejo same nevšečne predstave, kot n. pr. "podrtija, požrtija" itd. Ostanimo torej pri besedi otvoritev.

Pri Sv. Križu smo torej dobili novo farno dvorano. Dvorana je svojega imena zares vredna. Lepa je tako, da je ljudem, kar oči jemalo. Nihče si ni mogel niti od daleč predstavljati, da bo nekdanji ubogi "besment" dobil tako krasno pomlajeno lice.

Kar je pa največ vredno, je dejstvo, da smo si to dvorano sami napravili. Že sem pisal, kako so pod vodstvom gosp. Horvath Stephena tekmovali stari in novi Amerikansi pri delu za našo novo farno dvorano. Naše delo je vzbudilo veliko pozornost v celem mestu. Obiskal nas je poročevalec bridgeportskega časopisa "Sunday Herald" in zopet napisal laskav članek o naši podjetnosti. Naj vam ga zopet navedem, vsaj njegov odlomek.

Obširen članek je šel pod naslovom: "Voljne roke preurejajo cerkveno stavbo na Pine St. "Njegov začetek pa se je glasil takole:"

"Na novo urejena farna dvorana, ki so jo zgradili župljani sami, se bo odprla danes pod cerkvijo sv. Križa na Pine St.

Gospod župnik dr. Farkaš je rekel našemu poročevalcu, da bi stroški za preurejanje presegli dvajset tisoč dolarjev. Tako pa vsi lanski in letošnji stroški ne bodo dosegli niti deset tisoč dolarjev, ker so večino dela opravili izvežbani mizarji, tesarji in električarji, ki pripadajo kot župljani k njegovi cerkvi.

Nekateri izmed njih so delali podnevi in pomoči samo, da bi delo dokončali, je rekel gosp. župnik. Nihče jih ni k delu silil ali priiganjal. Večno od njih niti naprositi ni bilo potrebno Sami od sebe so se prostovoljno javili, kakor hitro so bili objavljeni načrti za novo dvorano.

Kakih petdeset ljudi je delalo izmenoma pod vodstvom gosp. Horvata. Farani z nočno zaposlitvijo so delali po dnevi, farani, ki so zaposleni v tovarnah čez dan, pa so delali ob večerih — dolgo v noč.

Na novo preurejena dvorana bo imela prvovrstno kuhinjo in prostor za pripravljanje hrane, prodajalno sode, prodajalno piva in prodajalno vstopnic. Vsa bo opločena z mehikanskim mahagonijem, imela bo nov strop in osemindvajset fluoresenčnih luči."

Sledil je podroben opis, kako složno so verniki najrazličnejših narodnosti sodelovali pri tem velikem načrtu. O tem sem jaz že itak v prejšnjem članku pisal. Zato napravim o tem zaključek. — Imamo prvovrstno dvorano in dvorana je delo naših rok.

No, in ta prelepa dvorana je v nedeljo 3. maja t. l. prvikrat zažarela v morju luči, ki jih je tako spretno instaliral gosp. Mally Stanislav z svojimi pomočniki z gosp. Lagoja Ernest in gosp. Kremžar Stanislavom, kateri se je potrudil na pomoč celo iz Wallingforda.

Kako smo slavili dvajsetletnico Društva krščanskih mater, o tem pa moram napisati poseben članek prihodnjič.

Lepe pozdrave vsem čitalcem A. D. po širnem svetu

Anton Lagoja.

"Rožni venec"

(Igra na Ligini prireditvi 31. maja 1953)

Cleveland, O. — Zadnjo nedeljo v maju postavijo na oder igralci Slovenskega odra Zdravko Novakovo dramatizacijo svetovno znanega romana "Rožni venec" angleške pisateljice Barclay-eve. Roman je izhajal leta 1936 kot podlistek v dnevniku Slovenec" v Ljubljani. Pozneje je izšel kot knjiga. Riše ljubezensko zgodbo med mladim umetnikom in glasbeno nadarjenim dekletom. Umetnik je dekle spoznal, ko je zapela znano pesem "Rožni venec." Nato je umetnik po nesreči oslepel. Svojo izvoljenko je kasneje prepoznal spet ob isti pesmi.

Že pred vojsko je nameraval Father J. Slapšak režirati to igro na odru cerkvene dvorane pri Sv. Lovrencu. Mislim, da se je Sloven. oder odločil zanjo mnogo tudi radi njegove pobude. Avtorsko dovoljenje ni bilo težko dobiti, ker dramatizator — Zdravko Novak — živi v Clevelandu, Ohio. Slovenski oder je celo naprosil g. Novaka, da bi javnosti nekoliko razodel, kako je prišlo do slovenske dramatizacije romana. G. Novak nam bo prihodnje dni v Ameriški Domovini o tem pisal.

Povest "Rožni venec" je klasična, je močna, človeka "zajame." Dramatizacija je seveda važna. V letih 1937-1941 je v Sloveniji vprizorilo igro 65 odrov. To daje Novakovemu delu priznanje. Zelo važni so za uspeh seveda režiser in igralci. V Clevelandu bodo igrali igralci Slovenskega odra. Režira Pavle Intihar, igrajo pa gospa Pustova (glavno vlogo Jane), Milko Pust (umetnik), Ivan Martinc, Janez Hauptman, Mimi Mauserjeva, Anica Hočevarjeva, Iloška Nemčeva, Milan Dolinar, Avgust Dragar. . .

Svoje kulturno udejstvovanje postavlja Slovenski oder tudi v tem slučaju v korist trpečemu slovenskemu narodu. Čisti dobiček pojde v namene katoliške lige. Prav te dni prosi n. pr. nad 350 trpinov v tržaškem taborišču Ligo za pomoč. Vsak, kdor pripomore h gmotnemu uspehu igre — pa naj bodo to igralci ali obiskovalci — se ljubezensko odzove tej prošnji. Naj bi torej ne samo lepo podana igra, ampak tudi vzvišen dodatni namen prireditve zadnjo nedeljo maja napotil zavedne katoliške Slovence v dvorano Narodnega doma na St. Clair Ave. in čeprav bi nas toplo pomladansko sonce vabilo kam drugam.

J. G.

Ob grobu Franceta Bohinca

Cleveland, O. — Nov grob se je odprl in vzel vase truplo očeta, ki je sredi hrepenenja po domu, nenadoma umrl. Navada je, da se svet s pisano besedo spominja samo tistih mrtvih, ki so imeli veliko ime, ki so zapustili močna premoženja in dobre službe. Tak je svet. Kdo se zmisli preprostega človeka, ki je šestdeset let v preprostosti daroval svojim ljudem, ki je dan za dnem mislil samo na svojo družino, ki je sanjal, da si morda z leti zgradi skromen dom in tako doseže vrh svojega hrepenenja? V koledarjih so imena znanih mož, nič pa ni zapisanega o tistih, ki so v enakomernem življenju razdali dušo in telo in ugasnili, ko se je stekel zadnji kanec stena. Mar niso tudi ti preprosti možje, ki se sicer niso spoznali na politiko, ki niso žvenketali z denarjem, ki niso imeli razen žuljev pokazati ničesar, mar niso tudi ti dali za skupnost kar so največ mogli?

Preprosti in dobri Bohinc je umrl. Z zadnjim pogledom je še ujel ženo, nasmehnil se je in miren ter skromen stopil pred Boga. V Svečah rojen je dobra koroška duša končala svojo pot. Nikoli ne bodo knjige pisale o njem, nikoli ne bo njegovo ime veliko, kljub vsemu pa smo mi iz svoje begunske skupnosti dali Bogu čisto in plemenito dušo, ki je poskusila težak križev pot, križev pot, ki so ga mnogi sokrivi. Toda tisti, ki so nam ga pripravili, so se danes odeli v molk in kakor Pilati umivajo roke. Naš preprost človek pa ga hodi že več kot deset let. Hodi ga v upanju, da je na koncu velika in svetla zarja. Bohinc je gledal v to zarjo. Ni je sicer dočakal, vem pa, da je zarja, ki jo danes gleda, še lepša in še svetlejša.

Skupaj sva bila v baraki, skupaj sva marsikdaj sekala drva, govorila in bajala, kako bo nekoč. Kar oživel je, ko je govoril o domu. Ni govoril veliko, tiha narava je bil. Dobro srce pod na videz trdo skorjo. Ko je videl, da se dom odmika, se je odločil za Ameriko. Prišel je, našel delo, se tesno oklepal svoje družine in tako sanjal o dnevu, ko se vrne.

Ni vedel, da je njegova pot končana, da je samo vprašanje nekaj dni, da obnemore srce. Še kar naprej je sanjal, hrepenel, da se vrne med družino. Smrt pa je že stala pri zglavju. Tiho je segla po njem, nasmehnil se je in odšel.

Nov mejnik je zrasel ob naši begunski poti. Precej jih je že. Pustili smo jih po taboriščih, po raznih delih sveta. Po Angliji so, po Kanadi, v Avstraliji, v Argentiniji, po Avstriji, Nemčiji in Italiji. Tudi v Ameriki jih že imamo. Preprosti grobovi so to, grobovi preprostih ljudi, ki so kljub preprostosti doumeli, da je bolje stoje umreti kakor kleče jesti kruh pod knuto rdečih bratov in biti prikrajšan celo za osnovne človeške pravice. Danes vsak izmed nas dobro ve, da je doma tisti, ki si na tujem dom sam ustvarja. Dom, ki ne pozna biriških bratov, dom, ki nima ječ za pravico temveč za krivico in nasilje. O takem domu je sanjal Bohinc v tak dom si je želel.

Nekoč dobro vem da bo prišel tisti čas se bodo zgradili grobovi ob naši begunski poti. Tedaj se bomo vračali in po poti grede sprejemali naročila naših mrtvih. In s temi naročili bomo stopili na domača tla. V teh naročilih bodo tudi naši mrtvi živeli na domačih tleh. Vse sanje in vsa hrepenenja se bodo zbrala in se vrnila. Tedaj bo tudi preprosti in tihi Bohinc srečen.

V spomin Bohincu naj bodo te besede v spomin skromnemu človeku ki sem ga ljubil vsem nam pa naj bodo v opomin da smo zavoljo mrtvih dolžni ostati zvesti resnici in domu, dvojemu, kar nas more in mora družiti tudi na tujem.

Mirno spi, preprosta duša. Vem, da si ravno s svojo preprostostjo in poštenostjo naredil več kakor jaz z vsem pisanjem. Moje črke bodo obledele in prešle, Tvoja preprostost pa bo ostala. Tudi ob Tvoji preprostosti, Bohinc, sem se veliko naučil. Več kakor iz knjig.

Naj Ti mrtvemu povem kar Ti živemu nisem. Ko se nekoč srečava, bova sedla v kot, tako kakor tam pred tretjo barako v Špitalu, in bova rekla eno, po domače in preprosto.

Karel Mauser.

GORIŠKE VESTI

Presvetni večer v Gorici

Na zadnjem prosvetnem večeru nam je govoril bivši didaktični ravnatelj slov. šol v Gorici prof. Hubert Močnik. Osvetlil nam je nekaj gospodarske zgodovine iz življenja primorskih Slovencev v zadnjih 50 letih. Gospodarstvo primorskih Slovencev, ki je pod Avstrijo zelo cvetelo v dobi med prvo in drugo svetovno vojno, je prišlo v zastoj. V še hujše zagato pa je zašlo po drugi svetovni vojni, ko so krivične meje razkosale enotnost Primorske na tri dele, tako da je sedaj vsakomur težko najti izhod iz novonastalih gospodarskih težav. Večer so poživile še recitacije iz Gradnikovih del in pa slovenska pesem solista Gorjana.

Preložena razprava

Razpravo proti najemnikom Ente Tre Venezie, ki bi se imela vršiti dne 7. maja, so zopet odložili na 18. junij. Verjetno pa tudi takrat ne bo prišlo do odločitve, ker bo sodišče radi povolilnega dela zelo zaposleno. Prizadeti slovenski kmetje so mnenja, da odgovorne italijanske obasti nalašč zavlačujejo z razpravo, ker se nočejo pred volitvami kompromitirati in računajo tudi na Slovence, ki bodo pač morali oddati svoje glasove le tujim strankam, ker sami nimajo pravice do lastnih.

Mešana razmejitvena komisija

Italijanska komisija za razmejitev začasne vzhodne meje se je pred dnevi sestala z jugoslovansko komisijo na goriškem obmejnem bloku. Obe komisiji, skupaj s svojimi predstavniki sta nato odpotovali v Videm, kjer bosta pretresali razna vprašanja v zvezi z vzhodno mejo.

TRŽAŠKE VESTI

Zaključek prosvetnih večerov v Trstu

V četrtek, dne 30. aprila, je zaključila Slovenska prosveta v Trstu svoje kulturne večere za leto 1952-53. Vseh večerov je bilo 12. V njih so Tržačani pokazali, kaj se da doseči z dobro voljo in požrtvovalnostjo pa četudi niso na razpolago vsa sredstva. Večeri, na katerih so bila razna predavanja res izklesano podana in so jih poživili še številni pevski zbori, solo spevi, deklamacije, recitacije in kinopredstave, so tržaške Slovence popolnoma zadovoljili in jih okrepili v narodni in verski zavesti. Zaključno predavanje je imel č. g. župnik Andrej Gabrovšek, o borbi primorskih Slovencev za narodni obstoj. Govornik je podal zgodovino dela, trpljenja in vztrajnosti tukajšnjega slovenskega življa, ki se je stoletja boril za svoj narodni obstoj. Priljubljenega predavatelja in dolgoletnega borca za narodne pravice primorskih Slovencev so navzoči nagradili z burnim ploskanjem. Večer sta zaključili še dve recitaciji.

Tržaški učiteljiščniki na Koroškem

V istih dneh, ko so se koroški učiteljiščniki mudili pri nas na Primorskem so obiskali prelepi Korotan tržaški učiteljiščniki. Prepotovali so vso Koroško od Zije do Škocijana in Klopinjskega jezera in pri tem spoznali vso gostoljubnost in prijaznost Koroščev. Posebno lep, družaben večer so jim priredili v Celovcu, prepleten s petjem, recitacijami, veselimi dovtipi in še celo z veseloigro. Pred leti skoro nismo poznali Koroščev, sedaj pa se naše medsebojne vezi vedno bolj utrjujejo, in skupno navdušenje za slovensko stvar nas vedno bolj utrjuje v naši borbi za obstanek.

Simfoniki iz Ljubljane v tržaškem avditoriju

Dne 1. maja je nastopil v tržaškem avditorju simfonični orkester Slovenske filharmonije iz Ljubljane pod vodstvom Sama Hubada. Orkester je predvajal zgolj dela slovenskih avtorjev, kar se je zdelo Tržačanom popolnoma pravilno. Slovenska filharmonija je pokazala tržaškim Slovencem svojo visoko kapaciteto in dovršenost, in bila zato nagrajena z navdušenjem in hvaležnostjo vsega občinstva.

Gradnikova proslava v Trstu

Pesnik Alojzij Gradnik se je odzval vabilu tržaških Slovencev, seveda frontašev, in prišel med nje iz Ljubljane dne 8. maja. V avditoriju mu je tržaška mladina priredila lep sprejem, kateremu so sledile recitacije njegovih del, petje in solo spevi. Pesnik Gradnik se je prisrčno zahvalil za lep sprejem in izrazil svoje zadovoljstvo zlasti nad tržaško mladino, po kateri bo slovenska beseda še nadalje živela in se razvijala.

Neurje na Tržaškem in coni B.

Dne 7. maja popoldne je divjala nad Tržaškim zalivom silna nevihta, ki se je pozneje spremenila v točo. V mestu je na mnogih krajih voda udrla v stanovanja, vihar pa je na več mestih pretrgal žice in tako onemogočil mestni promet. Silne pa so bile posledice v tržaški okolici vse od Škednja pa do nasprotnega zaliva in v coni B. Tu je toča skoro 100% uničila ves pridelek, najsibo na trtah, drevju in povrtnini, kakor tudi na oljčnih nasadih. Kmetje jočejo nad uničenim pridelkom in s strahom zrejo v prihodnjost. Mnogi izmed njih so se preživljali izključno s kmetijstvom. Toča je popolnoma oklestila trte in drevje in pustila na zemlji debelo plast ledu. Še prihodnje leto se bodo poznale posledice, ker trte ne bodo obrodile. Uničena poja bodo morali ponovno zasaditi s paradižniki, koruzo in fižolom. Kmetom bodo v ta namen delili brezplačne sadike. Temperatura je znatno padla po vsej Primorski in še vedno se sledijo nevihte, tu in tam tudi toča.

Mirovna pogodba z Avstrijo

Zunanji minister ZDA Dulles je te dni rekel časnikarjem, da je prav mogoče, da bo za uspešnim začetkom korej. pogajanj prišlo na spored splošnih pogajanj s Sovjeti kot št. 2. avstrijsko vprašanje. — Dvomimo!

Nova metoda za zdravljenje naduhe

Angleški zdravnik dr. Moorwood je odkril novo metodo zdravljenja astme ali naduhe. Njegova metoda temelji na domnevi, da je astma predvsem v zvezi s pretiranimi duševnimi napori in zaskrbljenostjo. Dr. Moorwood zdravi nadušljive ljudi z nekakšno polhipnozo, tako da navija gramofonske plošče s pomirljivimi besedami, bolniki jih pa poslušajo. Zdravnik pravi, da je dosegel s svojo metodo že zelo zadovoljive uspehe.

PRIDELEK GROZDJA IN VINA NAZADUJE

Kmetijski oddelek je zbral podatke, iz katerih je razvidno, da je pridelek grozdja na svetu lani v primeri s predlanskim nazadoval za 6%. Vina so pridelali lani 183 milijonov hektolitrov, predlanskim pa 200 milijonov.

Dr. Josip Gruden:

Zgodovina slovenskega naroda

NOVI VEK: 1. Luteranstvo in cerkvena reforma med Slovenci

V Ljubljani se je kmalu osnoval krog nekaterih meščanov, ki so se očitno nagibali k luteranstvu. Njim na čelu je bil pisar deželnih stanov Matija Klombner. Ta mož je kmalu postal duša protestantskemu gibanju. On je bil tisti, ki je priganjal Trubarja, da je začel pisati slovenske protestantske knjige, pridobival mu je pomočnike, sestavljal književni program, razpečaval in razpošiljal knjige na vse strani in v vseh teh zadevah pisal nebroj pisem. Povsod je hotel imeti prvo besedo in vsem luteranskim podjetjem stati na čelu. Zato se je pozneje sprl z vsemi sotrudniki, posebej še s Trubarjem. Vsekako pa je bil Klombner prvi, ki je pričel s protestantsko agitacijo na Kranjskem. Okoli njega so se zbrali: Matija Sweckl, Andrej Farrest, Lenart Budina, Krištof Prunner, Adam Bohorič in Jernej Picus (Žolna).

Imena kažejo, da so bili ti možje meščanskega stanu. Plemičev, ki so bili pozneje glavni popeševatelji in zaščitniki luteranstva, ne nahajamo med njimi. Menda jih je kmečki upor, ki je nastal pod vplivom novoverskega gibanja, še zadrževal od luteranstva.

Na Koroškem je okoli leta 1525. Volbenk Todt, gvardijan minoritov v Volšpergu, porabil razburjenost med kmeti in pričel oznanovati Lutrove nauke. S tem je zasejal seme verskega razdora v Lavantinski dolini.

L. 1527. je izdal kralj Ferdinand v Budapešti strog odlok proti lutrovcem: Kdor zaničuje božanstvo Kristusovo z besedo ali pismom, naj se kaznuje s smrtjo v ognju; kdor noče iti k spovedi ali prelamlja cerkvene zapovedi, naj bo zaprt ob kruhu in vodi; Lutrove knjige in spisi naj se sežgo; uradniki, ki bi kraljevih odlokov ne hoteli izvršiti, naj se takoj iz službe odpuste, mestnim občinam pa odtegnejo njihove pravice. Da bi spoznal verski položaj v svojih deželah, je napovedal kralj Ferdinand 24. marca 1528 cerkveno vizitacijo za svoje dedne avstrijske dežele: Zgornjo in Spodnjo Astrijo, Štajersko, Koroško in Kranjsko.

Za vladne komisarje so bili pri tej vizitacij imenovani: Krištof Ravbar, škof ljubljanski, Krištof pl. Zinzendorf, Volbenk Matseber. V akvilejskem delu naših dežel se jim je pridružil tudi akvilejski arhidakon. Poročila o tej vizitaciji so nam ohranjena iz nekaterih štajerskih krajev in nudijo zanimiv vpogled, od kod in na kakšen način se je luteranstvo širilo po naših deželah.

Na Vidovo (15. jun.) je prišla komisija, v kateri je bil tudi Slovenec dr. Vincenc Furbekh, v Ptuj in je tja poklicala bližnje duhovnike s cerkvenimi ključarji in župani. Pri Sv. Marjeti nižje Ptuja je bilo takrat pet duhovnkov, župnik Peter Vaselkorcher, duhovna pomočnika Bernard Adelprecher in Miklavž Grasperger ter kaplan Janez Žiher. Duhovniki in župljani so bili vsi pravoverni. Razmere v mestu Ptuju iz zapisnika niso razvidne. Dne 2. julija je bila vizitacija v Mariboru. Poleg vikarja je bilo ondi 11 beneficiatov, toda malo jih je maševalo in malo ljudi hodilo v cerkev. Več lutrovskih knjig je bilo sežganih. V Slivnici 60 oseb ni šlo k sv. obhajilu. V Radgoni, kjer je bilo 15 duhovnikov, je imel grajski oskrbnik lutrovske knjige. Žena Friderika pl. Gleinitz je cerkvi sv. Martina odvzela nek vinograd, prav tako Janez pl. Kainach noče cerkvi dajati, kar ji gre. V Slovenjem Gradcu je neki Janez Haas, ki je bil prišel z Dunaja, že nekaj let v špitalu in zasebnih hišah imel lutrovsko božjo službo. Obhajal je 70 oseb pod podobami kruha in vina, rekoč: "Vera, ki jo imaš v smrt Jesusa Kristusa, na te pripelje v večno življenje." Procesije sv. Rešnjega Telesa se je udeleževalo le kakih 30 oseb, največ žensk.

—o—

—John Tyler, ki je bil izvoljen za 10. predsednika Združenih držav, je začel odvetniško prakso, ko je imel komaj 19 let. Dve leti kasneje je bil že izvoljen v zakonodajno zbornico Virginije.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega dobrega moža in očeta

Franceta Bohinca

se iskreno zahvaljujemo predvsem preč. gospodu župniku Matiji Jagru za njegove tolažilne obiske med pokojnikovo boleznijo in za podelitev sv. zakramentov, prav lepa hvala preč. g. A. Ruparju, kaplanu, za podelitev sv. maziljenja in za opravljene pogrebne obrede. Bog obilo plačaj tudi vsem, ki so našega dragega pokojnika obiskovali med njegovo težko boleznijo, vsem darovalcem krasnih vencev, zlasti vsem Tržičanom, bratrancu g. Dejaku, delavkam pri firmi Advance Window Cleaning, Slovenski moški zvezi, pa tudi vsem, ki so darovali za sv. maše, se udeležili molitve za pokojnika in njegovega pogreba.

Ljudmila Bohinc, soproga
Marija, Anton, Ana, Cirila,
otroci

Cleveland, O., 19. maja 1953.

Po 32 letih na obisku v domovini

Popisuje Jennie Hrvatin

(Nadaljevanje)

Ko sem odhajala iz Amerike, so mi prijatelji, posebno pa moja družina, voščili obilo zabave. Kaj šele! Človeku niti na misel ne pride zabava, saj ni mogoče, čeprav sem se udeležila nekaj oper. V Mariboru sem videla igro "Grof Celjski," v Trstu pa "Romeo in Juliette," ali bila sem tedaj preveč raztresena in misli so mi vedno drugam uhajale. Hotela sem dosti videti, dosti slišati, nisem hotela ničesar zamuditi, a čas gre bliskovito mimo nas. Še danes skoraj ne morem verjeti, da sem v resnici bila tam. Zdi se mi, kot da bi bile res samo sanje.

Bila sem v Benetkah—Veneziji, ki je lepo zgodovinsko mesto. Iz Trsta smo šli z avtomobilom, in sicer sami sorodniki. Sin mojega brata, Marino Cergol ima svoj avto. Šli smo tudi v Bazovico.

Neki dan mi je brat rekel: "Ivanka, danes gremo na večerjo." Ni mi povedal kam, dokler nismo prišli na mesto, nakar mi reče "Ali veš, katerega prostor je to?" Seveda sem vedela in mu povedala, da je to gostilna Toneta Požarja, po domače Gruntarja. Nihče me ni tam poznal, ne on ne njegova žena Marija, jaz pa sem ju takoj spoznala. Takoj je bila pred nami fino pripravljena večerja. Pozdravov je bilo polno, posebno pa so naročali pozdrave za brata in njegovo družino Frank Požarja v Euclidu, Ohio.

Enako je naročil pozdrave in zahvalo Franc Urbančič za svojega brata Jožeta, ki biva na E. 176 St. Nemogoče mi je opisati imena vseh, za katere sem od njih domačih prejela pozdrave in zahvale ter prošnje, ker vzelo bi preveč časa. Dobro je, da si moja glava more še toliko zapomniti.

Moram pa omeniti družino Jožeta Siškovič iz Slivje, brata Franka Siškovič, ki prosi, da bi sorodniki pisali.

Pozdrave za družino Ban v Newburghu pošilja sin Joseph Valenčič in žena; za Francko Firm iz Slivja od cele vasi, družino Gašper Segulin od sestre Tončke in Franeta; pozdrave izrekajo vsem mojim vaščanom bratje Joseph Skočaj in njih družine; od Jožefa Kocjančič iz Materije za sestro Jennie Bartol in družino.

Ker sporočil in pozdravov ni vsak dan, vem, da bodo vsi ti moji znanci veseli teh pozdravov, povdariti pa želim, da vsi, ki ste tukaj v Ameriki, ne pozabite na svoje brate in sorodnike v domovini. Pišite jim, ker zanima jih, kako se imate tukaj s svojimi družinami. Ne pozabite, od kod ste prišli, kakor je že veliko ljudi storilo, da njih domači ne vedo ničesar o njih. Obujajte si spomine na dogodke, ki vežejo vas z domačimi. Jaz vedno pravim, da hrana ni vse, človek ne živi samo od nje, ampak potrebna mu je tudi duševna hrana, veselje in zadovoljstvo.

Prišel je čas za poslovitev. To pa ni bilo nič kaj prijetno. Prišla je stara botrca Žnidarca iz Loč, ki je v slovo klicala "Zbogom, zbogom, Ivanka.'" Težko se je posloviti od male vasi, kjer stoji hišica očetova. Tega kar je bilo pred 50 leti, posebej ne bom opisovala, kajti se ne spominjam prav dobro, vem le toliko, da je bil moj oče zidar in kovač. Imel je veliko delavnico in konje. Koval je on in moj stari oče. Za spomin sem prosila svojega strica Štefana kakšno malenkost—orodje mojega očeta. Moje roke so pretipale vse predale in moje oči so našle nekaj, kar mi bo v najdražji spomin — to je star žebelj konjskih kopit, o katerem sem bila sigurna, da je bil last mojega očeta, in meni drag spomin nanj. Od mame sem vzela pest zemlje iz njenega groba. To sem prinesla s seboj in ostala mi bo v trajen spomin. Sedaj pa, zbogom moja rojstna vas, sorodniki in prijatelji Še ko sem odhajala gori v Senožeti in prišla na vrh, sem se ozrla in zakričala na ves glas —zbogom!

Moje spremljevalke so bile Marica Zadnik, Štakarjeva učiteljica, in Pavlina Kocjančič, ki me niso mogle gledati, kajti bilo jim je preveč hudo. To je bilo 24. julija. Potem sem bila še nekaj dni v Gradišču, nakar sem se podala na cesto, vzela bus in po kratkem slovesu sem šla proti Sežani v Trst. Celo pot nisem poznala nobenega. Tako je šel moj obisk proti koncu in zopet sem začela zavijati in pakirati svoje stvari za povratek. Zadnjih osem dni sem se samo poslavljala. To je jako mučno in je človek kar ves iz sebe; ne spi dobro, ne je dobro. Vzlic vsemu temu je treba naprej. Dne 4. avgusta je zopet slovo od ljube sestre in brata v Trstu. Tukaj pa ni bilo tako hudo in nisem potočila nobene solze. Korajžno sem se podala na pot proti domu v Ameriko.

Prišedši v Pariz, sem si tudi to mesto nekoliko ogledala. Vzela sem več slik, tudi od Opera House. Celo mesto je kot en sam park. Reka Seine je zelo velika in šla sem čez njo. Povabljena sem bila na imenitno večerjo in obiskala sem razne trgovine, da zadostim svoji ženski radovednosti glede mode. Na 6. avgusta ob polnoči se vsedem v letalo, ki se je dvignilo visoko v zrak in pristalo prihodnji dan ob 5. uri popoldne, z deveturno zamudo, v New Yorku. To mesto je nekaj lepega. Vesela sem, da sem imela priliko videti toliko sveta. Dosti sem videla od New Yorka do San Francisco, Calif., kjer sem bila leta 1946, in od Montane do Galvestona, Tex., saj sem mnogo potovala, ne želim si skoraj nič več.

Moji spomini so še vedno živi, ker večkrat pišem, revnim pa vedno pošljem kakšen paket, kar priporočam, da tudi vi storite, za kar boste veseli vi in oni potrebni, ki se jih boste spomnili.

Sedaj pa hvala "Ameriški Domovini" za priobčitev mojega skromnega dopisa. Napravila sem po svoji najboljši moči, ako ni vse prav, pa naj bo oproščeno.

Pozdrav vsem skupaj.

Jennie Hrvatin.

—o—

The Cleveland Electric Illuminating Co.

Z odobritvijo povišanja cen prevoza s tovornimi vlaki bodo morali potrošniki v severnem Ohio plačati prihodnje leto najmanj $1,100,000 več, je povedal Elmer L. Lindseth, predsednik The Cleveland Electric Illuminating Co.

Podražitev prevoza bo zvišala ceno premoga za najmanj 40c pri vsaki toni. Illuminating Co. je ponovno poskušala preprečiti to podražitev, pa ji žal ni uspelo. "Naše mnenje je popolnoma pravilno in v korist skupnosti, vendar je državni odbor dovolil železnicam podražiti prevoz za 12%," se je pritoževal predsednik Lindseth.

Pri tem je zanimivo zlasti to, da bodo dobivali potnošniki v Michiganu, Indiani in Illinoisu premog cenejše kot pa potrošniki v Clevelandu.

Železniški predstavniki so pri zaslišavanju v Columbusu trdili, da Illuminating Co. ne bo trpela zaradi te podražitve nobene posebne škode, ker bo pač zvišala ceno električnemu toku. Družba pa je drugega mnenja. Zvišana cena električne energije bo slabo vplivala na tekmovanje z drugimi kraji, kjer bo elektrika cenejša kot v severovzhodnem Ohio.

Poleg Illuminating Co. so nasprotovali podražitvi prevoza premoga tudi mesto Cleveland, clevelandska trgovska zbornica, Toledo, The Toledo Edison Co., The Armco Steel Co., the Ohio Coal Association, the North American Coal Corp.

—o—

V Palestini še vedno ni miru

Izrael in sosednje arabske države so še vedno v vojnem stanju, čeprav dejansko ni več kakih večjih bojev. Že pred leti je bilo sklenjeno po posredovanju Združenih narodov premirje, toda do pravega miru ne more in ne more priti.

Nazaret in okolica sta na primer že vedno v vojnem pasu. Nihče ne more v mesto ne iz njega, če nima posebnega dovoljenja, ki ga je pa zelo težko dobiti. Prebivalci žive v veliki revščini. Judje ne marajo ne muslimanov ne kristjanov. Med obema skupinama vlada velika brezposelnost in oboji se na Jude hudo jeze. Razumljivo da v takih razmerah komunizmu ni težko pridobiti pristašev.

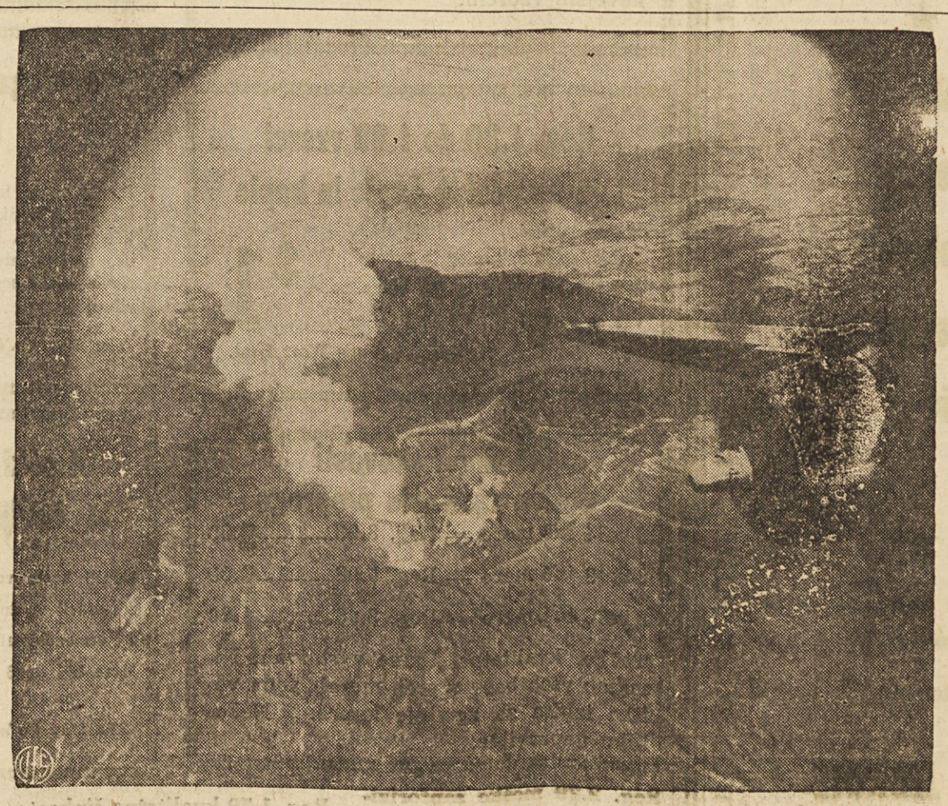

OGNJENIK SE JE "PREBUDIL" — Iz letala posneta slika ognjenika Aso na otoku Kiušiu na Japonskem, ki se je nedavno "prebudil." Ko si je 27. aprila letos skupina dijakov ogledovala njegov vrh, je nenadno izbruhnil, pri čemer je našlo pet dijakov smrt, 60 je bilo pa ranjenih. Ognjenik je bil miren celih zadnjih 20 let.

MALI OGLASI

Hiša naprodaj

Proda se jako lepo posestvo, zidana hiša 10 let stara, 4 sobe. Pripravno za malo družino. Naslov se dobi v uredništvu. (101)

Iščejo stanovanje

Trije odrasli iščejo štiri ali pet sob, hiša ali apartment. Eden otrok. Bi plačali do $55. Kličite TO 1-6157. —(101)

Posestvo naprodaj

V Genevi na Rt. 20 velika zidana hiša, pripravna za restavracijo, točilnico ali motel. Velika vinska klet. Tudi stanovanje 7 sob. 6 akrov zemlje. Kličite Broker SU 1-4121. (m,w,f—x)

Mesnica naprodaj

Proda se mesnica z fino opremo, jako dober zaslužek, v slovenski naselbini blizu St. Clairja. Se mora prodati. Cena je zmerna. Kličite IV 1-2013. (m.18,20,22)

Moški dobijo delo

CAREER POSITION
(Not just a job)
for an ambitious, energetic man between the ages of 25 and 45, servicing and selling life insurance on Cleveland's East side. Car essential. Guaranteed salary, plus commission. Paid vacations. Hospitalization. Retirement plan. Company-paid conventions and bonuses. Opportunity for advancement. Inquire:
THE LIFE INSURANCE CO. of VIRGINIA
2775 So. Moreland Blvd.
Shaker Square
WY 1-5200
(101)

Mlekar

Išče se mlad moški, ki bi razvažal mleko. Stalno delo, plača in provizija.
Dairy Lane, Inc.
16153 Libby Rd., Maple Hts.
tel. MOntrose 2-5100
(101)

Ženske dobijo delo

ŽENSKE ZA ČIŠČENJE
5 noči na teden
6 in 8 ur nočno
dobra plača od ure
stalno delo
ADVANCE WINDOW CLEANING CO.
1453 E. 66th St.
EX 1-7575
(98)

ŽENSKE ZA ČIŠČENJE
Izkušene, nočno delo
stalno delo, dobra plača
Oglasite se med 2 in 4 pop.
OHIO WINDOW CLEANING CO.
1230 E. 9th St.
(101)

MALI OGLASI

Gostilna naprodaj

Točilnica piva in vina ter restavracija v dobri okolici na St. Clair Ave. Proda se po zelo zmerni ceni. Samo $3200. Tudi stanovanje 5 sob. Kličite Broker, SU 1-4121. (m,w,f—x)

Hiša naprodaj

Hiša za 1 družino, 10 sob, 2 kopalnici, 1 zgorej, 1 zdolej, 3 spalnice zgorej, 2 spalnice zdolej in sončna soba, prizidana garaža, zgotovljena "recreation" soba, lot 50x120. Kličite GL 1-0491 ali GL 1-1362. Se vidi samo po dogovoru. (99)

Hiša naprodaj

Blizu sv. Lovrenca, E. 104 in Union Ave., za 1 družino, 2 spalnici, plinski furnez. Lastnik mora prodati. Vpraša za $9500. Dajte ponudbo.
Rusnov Realtor
VU 3-5115
(99)

Farma naprodaj

3¾ akrov, 42 sadnjih dreves, grozdje, 7 modernih sob, 3 spalnice, preproge, stanovanjska soba, jedilna soba, stopnjišče. Hot Point električni štedilnik, 9 ku. čev. obsegajoči hladilnik vključena. Želi hitro prodati. Cena $16,800. Na Eddy Rd. in Chardon Rd., v bližini Slapnikove in Oblakove farme. WI 3-3795. (101)

Soba se odda

Samski moški ali ženska dobi v najem opremljeno sobo s posebnim vhodom. Vprašajte na 1029 E. 69 St. (99)

Hiša naprodaj

Na 14415 Thames Ave. je naprodaj 2-stanovanjska hiša, 4 sobe s kopalnico zgoraj, kot tudi spodaj. Zgornje stanovanje je prazno. Tri garaže. Cena $9,200. Kličite Mr. Alden, IV 1-5956. (101)

V najem

V najem je soba, opremljena, za moškega; na E. 78 St. Kličite EN 1-5038. (100)

Moški dobijo delo

Machine Operators
AND
Assemblers

Visoka plača od ure z dodatkom za življenske potrebščine. Prosimo ogiasite se osebno v našem employment uradu na Engle Rd., južno od Brookpark.

FORD MOTOR CO.
17601 Brookpark Rd.
(100)

Assemblers
NI POTREBNO NOBENE PREJŠNJE PREIZKUŠNJE
TUDI IZKUŠENI
Metal Finishers
Gas and Arc Welders
Paint Sprayers
Torch Solderers
Trimmers
Morajo biti pripravljeni delati 1. in 2. šift
SPREJEMAMO PROŠNJE
za zgornja dela od moških, katere zanima delati v produkciji "station wagon in panel truck bodies".
VISOKA PLAČA OD URE
DELAVSKE PODPORE
Pokojnina, zavarovalnina, bolniška podpora, plačane počitnice, plačani praz niki.

Oglasite se v našem Employment uradu 8 zj. do 5 pop. dnevno izvzemši nedelje

FISHER BODY
(Euclid Plant)
DIVISION OF
GENERAL MOTORS
CORPORATION
20001 Euclid Ave.
Euclid, Ohio
(102)

Aeronautical Work

Grinders
(Production, Carboloy and Toolroom)

Inspectors
(Line and Floor)

Tool and Diemakers

Also Operators for:
Boremates
Automatics
(Multi-Single-Spindle)
Tool Room Lathes

Družba preskrbi kosilo, kavo, zavarovalnino, bolniško in zdravniško oskrbo. Liberalni sistem počitnic. Visoka plača od ure in poravnanje življenskih potrebščin.
Mora biti pripravljen delati katerikoli šift. 10% bonus za drugi in tretji šift.

Priložni lokal
Dobra transportacija
Radi boste delali pri

Jack & Heintz
17600 BROADWAY
Oglasite se v employment uradu
V pondeljek skozi petek 8 zj. do 5 pop.
V torek do 9 zv.
V soboto do 1 pop.
V nedeljo od 10 zj. do 2 pop.
Prosimo, prinesite izkaz U. S. državljanstva
(m.18,20,22)

Jeklarna išče delavce

Jeklarna nudi izvrstne delovne možnosti v različnih oddelkih z možnostjo napredovanja. Dobra začetna plača in razne druge ugodnosti. Oglasite se v pisarni na Independence Rd., pod Clark Ave. mostom.

REPUBLIC STEEL
(m.18,20)

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

J. Š. BAAR

Golobček

"Prazen strah, saj ni taka mevža, vesel bo, cele počitnice se je pripravljal, da vas obišče, toda zaradi tega neumnega zelja ni prišlo do tega. Smejal sem se mu, da ga ne bo vzgojil, da se vaše seme iz ravnine v gorah ne obnese, da se zelje ne bo razvilo, da bodo to sami mehovi, mehki, puhli. In zato se ni genil z vrta in me porazil. Zdaj že seka zelje, začudili se boste, ko ga boste videli. Na nizkih kocenih čepijo gladko počesane glave, velike kakor košare in trde kakor kamen. Sedaj se je spet začela šola in spet ne bi mogel domov, zato sem se odločil, da mu naredim veselje, da ga iznenadim."

Opoldne je hodil kaplan doma po kuhinji lačen kakor volk. Na štedilniku je dišal nekam prazničen obed, toda Katica ni pogrnila mize.

"Gospod župnik je prosil, da bi s kosilom nanj počakali," se je izmikala.

"Kam pa se je odpeljal tako nenadoma? Saj zjutraj ni nič omenil."

"Na postajo, menda je dobil brzojavko, najbrž pripelje kakega gosta."

"Ah, da! No, počakamo, počakamo," si je godel in gledal skozi kuhinjsko okno na vas in zopet na uro.

"Zdi se, da bi že moral tu biti," je naznanil, ko je ura odbila eno. Zdajci je tudi zares zaropotala kočija na cesti. Prikazala sta se beloglava konja in Holoubek ni odmaknil oči od njiju, odkar sta zavila s ceste k župnijskim vratom. "Koga pa gospod župnik pelje," je gledal in napenjal oči, stegnil vrat, glavo in stopil na prste. Ob Francku na kozlu je zapazil bel košč, košaro, prav tako, kakršno je nosila mati za njim v Plzen, za košem je zdajci zavihrala kakor srebro bela svilena ruta. Kaplan je vzkliknil "mamica!"

in se v skoku kakor lev pognal iz kuhinje na dvorišče. V tem trenutku je Francek pripeljal v lahkem diru v polni paradi na dvorišče in ustavil belca tik pri vhodu.

"Mamica, mamica!" je Holoubek iztezal roke po materi kakor otrok. "Pepček!" se je blaženo smejala mati in z nepopisno srečnim smehljajem padla v razpete roke.

Gospod župnik in Katica sta si skrivaj utrla solze iz oči, da, celo Francek je dvigaje koše s kozla nekam hitro mežikal, kakor bi se bal, da bi mu oči ne padle iz jamic; koracal je v kuhinjo, kamor je krenil ves sprevod.

Obedovali so v sobi zraven kuhinje, toda silno nemirno. Holoubkova mati je oči vedno upirala na Jožeta namesto v krožnik in že nekajkrati je ponovila: "Res, če bi te srečala kje na poti, te ne bi niti spoznala, tako si se spremenil, zredil si se in postal možat."

"Popravlja, kar je zamudil v semenišču," se je smehljal župnik, "ko takole čez eno leto ali dve popravi to zamudo in si opomore, se duševno in telesno ustali in do petdesetega leta ne bo na njem opaziti znatne spremembe—" župnik je zavzdihnil, očividno se je spomnil svojih petih križev . . .

"Mamica, kaj pa ste nam prinesli v koših," je obrnil kaplan pogovor v drugo smer.

"Glejno, dobro da si se spomnil. Moramo jih izpustiti. Ata ti pošilja dva para golobov. Dali so nam opravka, preden smo jih izpitali, pa so vredni truda, dajmo jih za ta čas pod rešeto in napojimo jih," je mati takoj vstala in poskrbela za golobe. Dajala je nasvete, kako naj ravnajo z njimi, da jim ne odletijo, da jim jih kdo ne ukrade, preden se udomačijo in navadijo. Gospod župnik ni bil nekakšen navdušen golobar, celo pečenih golobov ni kaj posebno cenil. To zabavo je prepuščal Francku in gospodinji in zato je bila reja golobov pri njem precej zanemarjena.

Kazal je sicer, da ga darilce veseli, toda Holoubkova mati je dobro čutila, da gleda na ptiče hladno, da nima razumevanja za njih lepoto in ceno. "Mi smo rojeni golobarji," se je opravičevala, "ta strast je pri nas dedna in ne smemo delati sramote svojemu imenu. Pa Jože tule je že zdavnaj pisal, da imate baje kakor bajtar samo poljske golobe, nič paradnega in zato je ata izbral najlepše kose."

Holuobek je že držal krasno barvanega, ognjenega samca v roki in ga strokovnjaško ogledoval ter se veselil, kakšna radost bo, ko bodo krožili nad golobnjakom in se sprehajali po strehi. Ni se mogel od njih odtrgati in gospod župnk ga je moral opomniti, naj vendar pelje mamico k sebi v kaplanijo, da si tam udobno odpočije in se pogovori z njo, ko je že tako dolgo ni videl.

Holoubkovi je kaplanija ugajala. Prav za prav je prvič videla pohištvo, ki so ga gospodu Jožetu kupili v Plznu, lepo razpostavljeno, postlano postelj, omaro, umivalnik, slike: "Lepo sobico imaš — kakor kletko, pa snažno. Kje si pa tole kupil, tega nisi imel," in vzela je v roke vezen prt z male mizice.

"To sem dobil," je razlagal Holoubek.

"To je lepo delo, kdo pa ti je to daroval?"

"Neka tukajšnja gospodična."

"Gospodična, glej no, kdo bi si bil mislil, da so tudi v hribih gospodične.

"O, pač! Več kakor pri vas. Tukaj je grad, prav za prav marof, in v njem je polno uradnikov.

"In tega ti tudi nismo dali," je pokazala mati na lep senčnik za luč "Tudi darilo?"

"Nu, da."

"In tudi od gospodične?" se je dvoumno nasmejela Holoubkova. Kaplan je zardel, ne vedoč čemu. Glej, kako nenadoma dobivajo te reči poseben pomen, v kako čudno luč ga postavljajo darilca v materinih očeh. In mati je opazila vse: vrečico za uro, podstavek pod lučjo, preproge pri postelji in zdelo se je, kakor bi se nekam užalostila, kot da je darila ne veselijo; zato je tudi Holoubek jezno gledal nanje in si mislil: "Kako so pač sem prišla? Ah, stara Trousilka je vse to sem navlekla, pa sam ne vem čemu in zakaj."

Mamica si je še ogledala vrt, pohvalila zelenjavo. V nedeljo se je kaplan pobahal z njo v srenji, peljal po je skozi Markov in v ponedeljek se je že pripravljala, da odide.

"No, to bi bilo pa lepo, saj se še nismo niti dobro pomenili," ji je branil župnik. "Predpoldne mora gospod v šolo, vi pa z menoj, da si malo ogledava gospodarstvo, in v torek, če Bog da, vas ne bomo več zadrževali, saj vemo, da tudi na vas čaka doma delo. Gospod Jože vas pospremi, saj bo imel čas."

Gospod župnik si je mislil, pojdem z njo v polje in ji lepo, oprezno vse razložim. Holoubkova se je dala zlahka pregovoriti, da podaljša obisk za eden dan, zato ker je mislila: "To bo prav, da bom mogla govoriti z gospodom župnikom med štirimi očmi, povprašam ga o teh darilcih od gospodičen — da Jože morda ne bi . . ."

V ponedeljek po zajtrku sta malo pospremila kaplana proti Bučinam, potem pa je župnik zavil s Holoubkovo v polje k njivam; ki so jih imenovali "na farovškem". Holoubek se je še ob gozdu ozrl in videl, kako gospod župnik materi s palico kaže, kje je bil oves, kje rž, ječmen in kako jo pelje po široki meji okrog krompirišča dol k potoku in travnikom.

(Dalje prihodnjič.)

DVA POGREBNA ZAVODA za zanesljivo izkušeno sočutno pogrebno postrežbo po ceni, ki jo SAMI izberete pokličite

A. GRDINA & SONS FUNERAL DIRECTORS

For your VACATION welcome to

CHRISTIANA LODGE

Slovenian Resort

• The Hotel has 30 rooms with connecting showers. Central dining room, with American Slovenian cooking. All sports, private beach, boating and fishing. Cater to overnight guests. 260 miles from Cleveland. Located on U.S. 112. Write for folder.

CHRISTIANA LODGE
DOMINIK and AGNES KRASOVEC
Rt. 1, Box 175
Edwardsburg, Michigan
Phone 9126 F5

Popravimo ogrodja in fenderje na vašem avtomobilu

•

SUPERIOR BODY & PAINT CO.
6605 St. Clair Ave.
EN 1-1633
FRANK CVELBAR, lastnik

ANGLEŠKO-SLOVENSKO BERILO
(DR. KERNA)

je zopet v zalogi.
Po pošti stane $3.25.
Dobite ga v potniški pisarni

AUGUST KOLLANDER
6411 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio
U. S. A.

Ali ste prehlajeni?

Pri nas imamo izborno zdravilo da vam ustavi kašelj in prehlad. Pridite takoj, ko čutite prehlad.

Mandel Drug
15702 WATERLOO RD.
KE 1-4034

V blag spomin

PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠE DRAGE MATERE

Marija Jerak

ki je umrla 25. maja 1952. leta

Kako pozabit to gomilo,
kjer Tvoje blago spi srce,
ki nas brezmejno je ljubilo
ves čas do zadnjega je dne.

Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku in ne noči,
tam sonce sreče Ti ne ugasne,
resnice sonce ne stemni.

Žalujoči ostali:

OTROCI

Cleveland, Ohio, 20. maja 1953.

National Frigidaire teden pri Northeast Appliance

Ta teden je National Frigidaire Teden in Northeast Appliance & Furniture Company ga praznuje na poseben način . . . način, ki pomeni dodatne prihranke za vas.

Ta teden dobite pri Northeast dvojno vrednost zamenjave. Prav zares, vaša stara peč, ledenica, pralnik ali kakšna druga priprava, ima dvojno vrednost, če jih zamenjate ta teden za novi 1953 Frigidaire kateregakoli modela. Poslužite se teh velikih prihrankov . . . kupite novo Frigidaire ledenico, peč ali pralno opremo . . . katerokoli Frigidaire napravo pri Northeast ta teden.

Vrednost zamenjave bo pokrila vaše prvo naplačilo in ne plačate nič do julija. Je res tako, prvo odplačilo pride šele meseca julija. Torej kar ustavite se pri Northeast in poglejte, če je kakšen Frigidaire za vas. Vsak, ki se oglasi v naši trgovini, bo dobil poseben dar v čast tej priliki. Boste prihranili denar med National Frigidaire tednom pri Northeast Appliance & Furniture Company, 22530 Lake Shore Blvd., zraven Shore Theater. Dosti prostora za brezplačno parkanje. Odprto zvečer razen ob sredah do 9. ure.

Razpis službe za poslovodjo Doma

Direktorij Kluba zapadnih slovenskih društev, 6818 Denison Ave., naznanja, da oseba, katera želi kandidirati za službo poslovodja Doma zapadnih slovenskih društev na 6818 Denison Ave., naj se priglasi pismeno do 2. junija 1953.

Volitev poslovodja se vrši **v četrtek, 4. junija 1953** ob 7:30 uri zvečer na izredni seji v Klubovih prostorih. Kandidat mora biti navzoč na tej izredni seji.

Prošnja naj bo poslana na tajnico

MRS. THERESA STEFANIK,
Secretary Club of West Side Slovene Lodges
6818 Denison Ave., Cleveland 2, Ohio

PERUTNINA
17330 BROADWAY, MAPLE HEIGHTS
V zalogi imamo vedno očiščene piščance in na kose zrezane ter vseh vrst perutnine. Se priporočamo za svatbe, bankete in razne druge prilike. Pridite in si izberite.
ANDY HOČEVAR in SINOVI
Tel. v trgovini MO 2-2330 — na domu MO 2-2912

K. S. K. JEDNOTA

★ ★ ★ ★ ★

POSOJUJE DENAR
članom KSKJ po 4% obresti
nečlanom po 5% obresti
na zemljišča in posestva
brez kake provizije
ali bonusa

★ ★ ★ ★ ★

Posojila so napravljena na tak način, da se na glavnico odplačuje v mesečnih obrokih.

Za pojasnila in informacije pišite na:

GLAVNI URAD K. S. K. JEDNOTE
351-53 NORTH CHICAGO STREET
JOLIET, ILLINOIS

PRI NAS DAJEMO IN ZAMENJAMO EAGLE ZNAMKE!

THE MAY CO.'S BASEMENT
SAMO V ČETRTEK
Razprodaja ob Koncu Meseca

Ostanki Blaga

Cotton
1 do 5 jardov dolžine. Lepa izbira gladkega in pisanega cottona po presenetljivo nizki ceni! 29c jard

Rayon
1 do 5 jardov dolžine. Ljubko blago za obleke v najnovejših modnih vzorcih. 39c jard

Reg. 1.49 Rayon Suiting 45 inč široko
Izvanredna cena v 45 inč modnemu blagu za krila, kostume, obleke itd. v najnovejših vzorcih. 79c jard

Ženski dejansko po 7.99 Rayon površniki
V celoti podloženi površniki iz finega kakovostnega rayona, ki vam bodo dobro služili. Lepo izdelani in zelo privlačni. Modra, rdeča, toast, siva, roza in beige. Mere 10-16 in 9-15. 4.99
The May Co.'s Basement Sportswear Dept.

Razprodaja! Reg. 19.95 do $25 pomladne obleke
Novi pomladni kroji in najnovejše barve. Prekinjene, neurejene mere v 10-18, 16½ do 24½ in 38 do 44. $10
The May Co.'s Women's Suit Department

Reg. 1.39 do 1.99 vzorci letnih otroških čepic in kapic
Letne čepice in kapice iz organdija, pikeja in drugega blaga. Vse so vzorci! $1
The May Co.'s Basement Infant's Wear Dept.

Slovitega izdelka 1.99 in 2.99 ročne torbice
Pomladne in letne torbice vseh oblik iz različnega blaga. Bele, črne, modre, rdeče, tan, rjave. Nekatere nepravilne! $1 plus 20% fed. davka
The May Co.'s Basement Handbag Department

Močne kakovosti Cotton zankaste preproge
34x54 inč mere — Reg. 8.98 ..... 3.00
24x48 inč mere — Reg. 5.98 ..... 2.00
24x36 inč mere — Reg. 3.98 ..... 1.00
Težke, kvalitetne, tkane v statvah. Nimamo vseh barv v vseh merah, toda velika izbira za zgodnje kupce. Nekoliko nepravilne.

Otroški in ženski Reg. 2.99 čevlji s Crepe podplati
Kupili boste več parov, če boste videli vrednost! Črni, zeleni, z jermenčki ali "oxford" stila. Mere 8½ do 3 v skupini. 1.99
The May Co.'s Basement Children's Shoe Dept.

Reg. 2.29 moške sanforizirane* Denim Dungarees
Sanforizirane moške "Banner" modre denim dungarees po izredno nizki ceni. Dobro izdelane. Mere 29-42. $1

Reg. 1.79 kvalitetne čipkaste "panels" zavese
48 inč široke in 2-1/6 jarda dolge. Fina kakivost, dva ljubka vzorca v ivory barvi. $1

Regularno $1 vredni moderčki (vzorci)
2 za $1
Slovito izdelani moderčki znižani za hitro prodajo. Prekinjene mere. Zelo dober kup!